

Ασφάλιση - Συνταξιοδότηση

της Α. Μηνιάτη

Η ασφάλιση και η συνταξιοδότηση, είναι δύο κοινωνικοί και οικονομικοί θεσμοί απαραίτητοι σε κάθε εργαζόμενο άτομο. Οι φέρεις αυτών των θεσμών είναι τα διάφορα ασφαλιστικά Ταμεία. Οι μεγάλοι φορείς είναι το Δημόσιο για τους Πολιτικούς και Στρατιωτικούς Υπαλλήλους, το Ι.Κ.Α. που ασφαλίζει και συνταξιοδοτεί ένα μεγάλο αριθμό εργαζομένων στον Ιδιωτικό Τομέα, (Ιδιωτικές Επιχειρήσεις, Εργοστάσια, Γραφεία) και ο Ο.Γ.Α. (Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων) που περιλαμβάνει όλους τους Αγρότες της Χώρας μας.

Υπάρχουν επίσης μικρότεροι φορείς όπως είναι τα διάφορα επιστημονικά και επαγγελματικά Ταμεία - το Ταμείο Νομικών, το Ταμείο Συντάξεως Υγιεινομικών, τα Ταμεία των Τραπεζών, της Δ.Ε.Η., το Τ.Ε.Β.Ε., των Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων Αθηνών - Πειραιώς και πλήθος άλλα Ταμεία. Κάθε ένα από αυτά τα Ταμεία, έχει δικό του Οργανισμό οι οποίοι έχουν διάφορο ιδιομορφία.

Θα προσπαθήσουμε να αναφέρουμε, στα όρια του κατορθωτού, τα γενικά σημεία, στα οποία, κατά το δυνατόν συγκλίνουν οι όροι των διαφόρων Ταμείων.

Ιδιαίτερως θα επιμεινουμε στα σημεία εκείνα, που παρουσιάζουν διακρίσεις ως προς τα δύο φύλα των εργαζομένων.

Α' Η Ασφάλιση

Μπορούμε να πούμε ότι γενικά ως προς την ασφάλιση των εργαζομένων, δεν παρουσιάζονται μεγάλες διακρίσεις στους όρους ασφάλισης αντρών και γυναικών.

Δηλαδή, η Ιατροφαρμακευτική Προστασία είναι η ίδια, για τον εργαζόμενο άντρα ή γυναίκα.

Ως προς τα προστατευόμενα όμως μέλη του εργαζομένου, θα διακρίνουμε:

Ο μεν άντρας εργαζόμενος αν είναι έγγαμος έχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εκτός από τον εαυτό του, για τη γυναίκα του και τα παιδιά του, ασχέτως αν η γυναίκα του εργάζεται ή όχι. Αν είναι άγαμος, έχει περίθαλψη και για τους γονείς του, εάν αυτός τους συντηρεί ή δεν έχουν δική τους ασφάλιση.

Η έγγαμη γυναίκα, μέχρι πριν από λίγο, δεν είχε περίθαλψη ιατροφαρμακευτική για τα παιδιά της, εφόσον είχε ο άντρας της. Τελευταία, με την καθιέρωση της ισότητας των δύο φύλων, ορισμένα Ταμεία, **όχι όλα**, χορηγούν περίθαλψη για τα παιδιά της, ασχέτως αν έχουν περίθαλψη από τον πατέρα, εφόσον όμως και οι δύο σύζυγοι δεν ανήκουν στο ίδιο Ταμείο.

Το επίδομα τέκνων το έπαιρνε μόνο ο πατέρας εφόσον εργαζόταν γιατί είχε την κηδεμονία των παιδιών μόνος. Τώρα με τους νεότερους νόμους και τη γονική μέριμνα το επίδομα το παίρνει ο ένας από τους δυό γονείς, αδιακρίτως, ή και οι δύο από μισό.

Μόνον από δύο Ταμεία πήρα την πληροφορία ότι η εργαζόμενη γυναίκα παίρνει το επίδομα τέκνων ασχέτως αν το παίρνει και ο πατέρας (Εθνική Τράπεζα, ΟΤΕ).

Β' Η Συνταξιοδότηση

Στη συνταξιοδότηση υπάρχουν διάφοροι διακρίσεις.

1) Υπάρχει διάκριση ως προς το όριο ηλικίας εξόδου από την Υπηρεσία για συνταξιοδότηση, ως και προς τα έτη υπηρεσίας. Οι γυναίκες αποχωρούν συνήθως υποχρεωτικά μετά την συμπλήρωση της ηλικίας των **45** ή των **50** ετών και με έτη υπηρεσίας **20** ή **25**. Οι άνδρες μετά την συμπλήρωση των **65** ετών και με έτη υπηρεσίας συνήθως **35**.

Στο Ι.Κ.Α. το όριο ηλικίας εξόδου είναι πάντοτε 5 έτη μικρότερο για τις γυναίκες από τους άντρες.

Επίσης, στα περισσότερα Καταστατικά των Ασφαλιστικών Οργανισμών, οι έγγαμες, οι χήρες ή οι διαζευγμένες με μικρά παιδιά αποχωρούν **οικειοθελώς** και ασχέτως ηλικίας, με μειωμένη σύνταξη μετά την συμπλήρωση 15 ή 20 ετών υπηρεσίας. Μπορούν επίσης να αποχωρήσουν οικειοθελώς μετά από 25 ετών υπηρεσία ασχέτως αν έχουν ή όχι παιδιά. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τους άντρες.

Εξαιρεση αποτελεί ο Ο.Γ.Α., ο οποίος χορηγεί σύνταξη χωρίς διάκριση φύλου, σε άντρες και γυναίκες σε ηλικία 65 ετών.

2) Η σύνταξη της συζύγου δεν μεταβιβάζεται στο σύζυγο παρά μόνο αν αυτός, είναι ανίκανος προς εργασίαν και τον συντηρούσε η γυναίκα του. Αντίθετα, η σύζυγος παίρνει πάντοτε τη σύνταξη του συζύγου, ασχέτως αν έχει δική της σύνταξη ή όχι ή αν εργάζεται, και εφόσον είναι ασφαλισμένη ή συνταξιοδοτείται από χωριστό ταμείο. Αν είναι το αυτό Ταμείο, έχει δικαίωμα επιλογής της μεγαλύτερης σύνταξης.

3) Με το νεότερο νόμο σήμερα η σύνταξη της μητέρας μεταβιβάζεται στα παιδιά της ώσπου να ενηλικιωθούν ασχέτως αν έχουν ή όχι πατέρα εργαζόμενο ή συνταξιοδοτούμενο.

4) Το εφάπαξ που χορηγούν τα διάφορα ασφαλιστικά ταμεία το παίρνει η σύζυγος, σε περίπτωση θανάτου του ενός εκ των δύο συζύγων όχι όμως ο σύζυγος. Το επίδομα αυτό το παίρνουν τα ανήλικα παιδιά της συζύγου ασχέτως αν εργάζεται ή όχι ο πατέρας.

5) Μία άλλη διάκριση που υπάρχει είναι ότι η σύνταξη των γονιών που έχουν πεθάνει για τα αγόρια διαρκεί ως την ενηλικίωση ή ως την ηλικία των 24 ή 25 ετών αν συνεχίζουν τις σπουδές τους. Αντίθετα, τα κορίτσια παίρνουν τη σύνταξη μέχρι του γάμου, και αν δεν παντρευτούν μέχρι θανάτου. Εξαιρεση αποτελεί το Ι.Κ.Α. και ο Ο.Γ.Α. που χορηγούν σύνταξη στα παιδιά ασχέτως φύλου ώσπου να γίνουν 18 χρόνων.

6) Εξακολουθεί ακόμη να υπάρχει για τους Πολιτικούς και Στρατιωτικούς συνταξιούχους η περιεργη διάταξη της χορήγησης σύνταξης στις διαζευγμένες θυγατέρες κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

Τελειώνοντας, θάθελα να εκφράσω την ευχή κάποτε στο μέλλον το συνταξιοδοτικό μας σύστημα να είναι το ίδιο για όλους τους πολίτες -άντρες και γυναίκες- λογικό και δίκαιο.

Να καταργηθούν οι διακρίσεις και οι ανισότητες που υπάρχουν και να παίρνουν σύνταξη όσα άτομα πραγματικά δικαιούνται. Να καταργηθούν οι ευεργετικές, χαριστικές ή προσωπικές λεγόμενες συντάξεις και εκείνες που άδικα χορηγούνται.